Ποιας χώρας η νομοθεσία ισχύει;

Κροατία

1 Πηγές δικαιου

1.1 Εθνικοί κανόνες

Στη Δημοκρατία της Κροατίας, το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο διέπεται από τον νόμο για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*) (*Narodne Novine* (NN, Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Κροατίας αριθ. 101/17), ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 29 Ιανουαρίου 2019. Ο νόμος για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο ρυθμίζει τις σχέσεις ιδιωτικού δικαίου με διεθνή διάσταση, τη δικαιοδοσία των κροατικών δικαστηρίων και άλλων αρχών όσον αφορά τις εν λόγω σχέσεις ιδιωτικού δικαίου με διεθνή διάσταση και τους σχετικούς δικονομικούς κανόνες, καθώς και την αναγνώριση και την εκτέλεση των αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων. Ο νόμος για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο εφαρμόζεται σε σχέσεις ιδιωτικού δικαίου με διεθνή διάσταση, εκτός εάν ρυθμίζονται ήδη από δεσμευτικές νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς συνθήκες που ισχύουν στην Κροατία και άλλους νόμους που ισχύουν στην Κροατία.

1.2 Πολυμερείς διεθνείς συμβάσεις

Σύμβαση της Χάγης του 1954 περί πολιτικής δικονομίας

Σύμβαση της Χάγης του 1961 για τις συγκρούσεις δικαίων που αφορούν τον τύπο διατάξεων τελευταίας βούλησης

Σύμβαση της Χάγης του 1971 για το εφαρμοστέο δίκαιο στα τροχαία ατυχήματα

Σύμβαση της Χάγης του 1973 για το εφαρμοστέο δίκαιο στην ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων

1.3 Κύριες διμερείς συμβάσεις

Βάσει της κοινοποίησης διαδοχής κράτους, η Δημοκρατία της Κροατίας προσχώρησε σε πολλές διμερείς διεθνείς συνθήκες, όπως συνθήκες δικαστικής συνδρομής, προξενικές συμβάσεις και συνθήκες εμπορίου και ναυτιλίας. Συνθήκες δικαστικής συνδρομής, οι οποίες περιέχουν, μεταξύ άλλων, κανόνες για την επίλυση συγκρούσεων δικαίων, έχουν συναφθεί με συγκεκριμένες χώρες:

Σύμβαση του 1954 περί αμοιβαίας δικαστικής συνεργασίας με την Αυστρία, Βιέννη, 16 Δεκεμβρίου 1954·

Συμφωνία του 1956 περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με τη Βουλγαρία, Σόφια, 23 Μαρτίου 1956·

Συνθήκη του 1964 σχετικά με τη ρύθμιση νομικών σχέσεων σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις με την Τσεχική Δημοκρατία, Βελιγράδι, 20 Ιανουαρίου 1964·

Σύμβαση του 1959 για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων με την Ελλάδα, Αθήνα, 18 Ιουνίου 1959·

Συμφωνία του 1968 περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με την Ουγγαρία.

2 Εφαρμογή των κανονων που διεπουν τη συγκρουση των νομων

2.1 Υποχρέωση του δικαστή να εφαρμόζει τους κανόνες σχετικά με τη σύγκρουση νόμων αυτεπαγγέλτως

Στις νομικές καταστάσεις με διεθνή διάσταση, τα δικαστήρια εφαρμόζουν το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο χρησιμοποιώντας τρεις μεθόδους, και πιο συγκεκριμένα: κανόνες σύγκρουσης δικαίων, υπερισχύουσες διατάξεις αναγκαστικού δικαίου και ειδικούς κανόνες ουσιαστικού δικαίου.

2.2 Παραπομπή

Το άρθρο 9 του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο ορίζει ότι ως εφαρμογή του δικαίου οποιουδήποτε κράτους που αναφέρεται στον νόμο νοείται η εφαρμογή των κανόνων δικαίου του εν λόγω κράτους (αλλά όχι των κανόνων του σχετικά με την επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου).

2.3 Μεταβολή του συνδετικού στοιχείου

Η μεταβλητή σύγκρουση είναι το φαινόμενο το οποίο συντρέχει όταν η πραγματική κατάσταση στην οποία βασίζεται το συνδετικό στοιχείο αλλάζει κατά τη διάρκεια έννομης σχέσης, με αποτέλεσμα την αλλαγή του εφαρμοστέου δικαίου. Εφαρμόζεται ο ίδιος κανόνας σύγκρουσης δικαίων, αλλά οι περιστάσεις στις οποίες βασίζεται το συνδετικό στοιχείο έχουν αλλάξει. Τέτοιου είδους ζητήματα προκύπτουν μόνον όταν η επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου καθορίζεται μέσω μεταβλητών αντί σταθερών συνδετικών στοιχείων.

Το άρθρο 21 του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο προβλέπει ότι η κτήση ή η απώλεια εμπράγματου δικαιώματος που υφίσταται ήδη επί περιουσιακού στοιχείου που εισέρχεται σε άλλο κράτος διέπεται από το δίκαιο δυνάμει του οποίου αποκτήθηκε το εν λόγω εμπράγματο δικαίωμα. Το είδος και το περιεχόμενο του εν λόγω δικαιώματος υπόκειται στο εφαρμοστέο δίκαιο του κράτους στο οποίο βρίσκεται το περιουσιακό στοιχείο. Εάν δεν έχει αποκτηθεί κανένα εμπράγματο δικαίωμα επί του περιουσιακού στοιχείου που μεταφέρθηκε από ένα κράτος σε άλλο, για την κτήση ή την απώλεια τέτοιου δικαιώματος θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις που προκύπτουν στο άλλο κράτος.

2.4 Εξαιρέσεις από την κανονική εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τη σύγκρουση νόμων

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δίκαιο που καθορίζεται ως εφαρμοστέο δυνάμει των διατάξεων του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο δεν εφαρμόζεται όταν όλες οι περιστάσεις υποδεικνύουν ότι η σχέση ιδιωτικού δικαίου έχει μικρή μόνο σύνδεση με το επίμαχο δίκαιο και συνδέεται προδήλως πιο στενά με άλλο δίκαιο. (Άρθρο 11)

Οι εφαρμοστέοι κανόνες [δικαίου] αλλοδαπού κράτους δυνάμει των διατάξεων του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο δεν εφαρμόζονται εάν οι συνέπειες της εφαρμογής τους αντίκεινται προδήλως στη δημόσια τάξη της Κροατίας. (Άρθρο 12)

Κατά παρέκκλιση από τις άλλες διατάξεις του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, τα δικαστήρια μπορούν να εφαρμόσουν διάταξη του κροατικού δικαίου, η οποία θεωρείται κρίσιμη για τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος της Κροατίας, όπως η πολιτική, κοινωνική και οικονομική οργάνωσή της, στον βαθμό που η εν λόγω διάταξη είναι εφαρμοστέα σε οποιαδήποτε κατάσταση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της, ανεξάρτητα από το εφαρμοστέο δίκαιο. Όταν η εκπλήρωση υποχρέωσης αντίκειται, εν όλω ή εν μέρει, σε διάταξη του δικαίου του αλλοδαπού κράτους στο οποίο πρέπει να εκπληρωθεί η εν λόγω υποχρέωση, το δικαστήριο μπορεί να αναγνωρίσει τις έννομες συνέπειες της εν λόγω διάταξης. Κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με την αναγνώριση των έννομων συνεπειών της εν λόγω διάταξης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η φύση, ο σκοπός και οι συνέπειες της αναγνώρισης ή της μη αναγνώρισης των έννομων συνεπειών της. (Άρθρο 13)

2.5 Απόδειξη αλλοδαπού δικαίου

Το περιεχόμενου του δικαίου του αλλοδαπού κράτους εξακριβώνεται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρχή στην Κροατία. Το αλλοδαπό δίκαιο εφαρμόζεται όπως ερμηνεύεται στο εν λόγω κράτος. Το δικαστήριο ή άλλη κροατική αρχή μπορεί να αναζητήσει πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο του αλλοδαπού δικαίου από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ή από άλλη αρχή, καθώς και από πραγματογνώμονες ή εξειδικευμένους οργανισμούς. Οι διάδικοι

μπορούν να υποβάλουν δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα που αφορούν το περιεχόμενο του αλλοδαπού δικαίου. Εάν το περιεχόμενο του αλλοδαπού δικαίου δεν μπορεί να εξακριβωθεί με κανέναν από αυτούς τους τρόπους, εφαρμόζεται το κροατικό δίκαιο. (Άρθρο 8)

3 Κανόνες συγκρουσης νομων

3.1 Συμβατικές ενοχές και δικαιοπραξίες

Το δίκαιο που διέπει τις συμβατικές ενοχές καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (στο εξής: κανονισμός Ρώμη Ι) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.
Το δίκαιο που διέπει τις συμβατικές ενοχές που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού Ρώμη Ι (όταν το εφαρμοστέο δίκαιο δεν καθορίζεται από άλλη πράξη ή διεθνή συνθήκη που ισχύει στην Κροατία) καθορίζεται με βάση τις διατάξεις του κανονισμού Ρώμη Ι που αφορούν τις εν λόγω συμβατικές ενοχές.

3.2 Εξωσυμβατικές ενοχές

Το δίκαιο που διέπει τις εξωσυμβατικές ενοχές καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές (στο εξής: κανονισμός Ρώμη ΙΙ).
Το δίκαιο που διέπει τις εξωσυμβατικές ενοχές που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού Ρώμη ΙΙ (όταν το εφαρμοστέο δίκαιο δεν καθορίζεται από άλλη πράξη ή διεθνή συνθήκη που ισχύει στην Κροατία) καθορίζεται με βάση τις διατάξεις του κανονισμού Ρώμη ΙΙ που αφορούν τις εν λόγω εξωσυμβατικές ενοχές.
Το δίκαιο που διέπει τις εξωσυμβατικές ενοχές που προκύπτουν από τροχαία ατυχήματα καθορίζεται κατ' εφαρμογή της Σύμβασης της Χάγης, της 4ης Μαΐου 1971, για το εφαρμοστέο δίκαιο στα τροχαία ατυχήματα.
Το δίκαιο που διέπει την ευθύνη του παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων καθορίζεται κατ' εφαρμογή της Σύμβασης της Χάγης, της 2ας Οκτωβρίου 1973, για το εφαρμοστέο δίκαιο στην ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων.

3.3 Προσωπική κατάσταση, ζητήματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση (επώνυμο, κατοικία, ικανότητα)

Το δίκαιο που διέπει την ικανότητα δικαίου και τη δικαιοπρακτική ικανότητα φυσικού προσώπου είναι το δίκαιο του κράτους του οποίου το εν λόγω πρόσωπο είναι υπήκοος. Η δικαιοπρακτική ικανότητα, αφ' ης στιγμής αποκτηθεί, δεν χάνεται λόγω αλλαγής της υπηκοότητας.
Το δίκαιο που διέπει το κύριο όνομα φυσικού προσώπου είναι το δίκαιο του κράτους του οποίου το εν λόγω πρόσωπο είναι υπήκοος.
Όταν γάμος συνάπτεται στην Κροατία, οι σύζυγοι μπορούν να καθορίσουν το επώνυμό τους σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους του οποίου ένας από τους δύο είναι υπήκοος, ή, εάν τουλάχιστον ένας από αυτούς έχει τη συνήθη διαμονή του στην Κροατία, σύμφωνα με το κροατικό δίκαιο.
Οι νόμιμοι αντιπρόσωποι μπορούν να καθορίσουν το κύριο όνομα τέκνου στο ληξιαρχείο σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους του οποίου ένας εξ αυτών είναι υπήκοος ή, εάν τουλάχιστον ένας εξ αυτών έχει τη συνήθη διαμονή του στην Κροατία, σύμφωνα με το κροατικό δίκαιο.

3.4 Θεμελίωση νομικής σχέσης μεταξύ γονέα και τέκνου, συμπεριλαμβανομένης της υιοθεσίας

Το δίκαιο που εφαρμόζεται στις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων καθορίζεται βάσει της Σύμβασης της Χάγης, της 19ης Οκτωβρίου 1996, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία ως προς τη γονική μέριμνα και τα μέτρα προστασίας των παιδιών (η Σύμβαση της Χάγης του 1996).
Το δίκαιο που εφαρμόζεται στις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης της Χάγης του 1996 (όταν δεν καθορίζεται από άλλη πράξη ή διεθνή συνθήκη που ισχύει στην Κροατία) καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης της Χάγης του 1996 που διέπει τις εν λόγω σχέσεις.
Η θεμελίωση ή η αμφισβήτηση της μητρότητας ή της πατρότητας διέπονται από το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο κατά τον χρόνο κίνησης των δικαστικών διαδικασιών, το οποίο είναι είτε:
1. το δίκαιο της συνήθους διαμονής του τέκνου· είτε
2. όταν είναι προς το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου, το δίκαιο του κράτους του οποίου είναι υπήκοος το τέκνο ή το δίκαιο του κράτους του οποίου είναι υπήκοοι τα πρόσωπα των οποίων θεμελιώνεται ή αμφισβητείται η μητρότητα ή η πατρότητα.
Η ισχύς της αναγνώρισης της μητρότητας ή της πατρότητας διέπεται από:
1. το δίκαιο της ιθαγένειας ή της συνήθους διαμονής του τέκνου κατά τον χρόνο της αναγνώρισης· ή
2. το δίκαιο της ιθαγένειας ή της συνήθους διαμονής του προσώπου που αναγνωρίζει τη μητρότητα ή την πατρότητα κατά τον χρόνο της αναγνώρισης.

3.4.1 Θεμελίωση νομικής σχέσης μεταξύ γονέα και τέκνου

Το δίκαιο που διέπει τις προϋποθέσεις για τη σύσταση και τη λύση υιοθεσίας είναι το δίκαιο του κράτους του οποίου ο υιοθετών και ο υιοθετούμενος είναι υπήκοοι κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα.
Εάν ο υιοθετών και ο υιοθετούμενος έχουν διαφορετική ιθαγένεια, οι προϋποθέσεις σύστασης και λύσης της υιοθεσίας διέπονται σωρευτικά από τα δίκαια των δύο κρατών των οποίων καθένας εξ αυτών είναι υπήκοος.
Στην περίπτωση από κοινού υιοθεσίας από δύο πρόσωπα, το δίκαιο που διέπει τις προϋποθέσεις σύστασης και λύσης της υιοθεσίας είναι, εκτός από το δίκαιο του κράτους του οποίου ο υιοθετούμενος είναι υπήκοος, το δίκαιο του κράτους της κοινής ιθαγένειας των υιοθετούντων. Εάν οι υιοθετούντες δεν έχουν κοινή ιθαγένεια κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους στο οποίο έχουν την κοινή συνήθη διαμονή τους. Εάν δεν έχουν ούτε κοινή συνήθη διαμονή κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, εφαρμοστέα είναι τα δίκαια των κρατών των οποίων οι δύο υιοθετούντες είναι υπήκοοι.
Το δίκαιο που διέπει τις έννομες συνέπειες της υιοθεσίας είναι το δίκαιο της κοινής ιθαγένειας του υιοθετούντος και του υιοθετούμενου κατά τον χρόνο σύστασης της υιοθεσίας. Εάν δεν έχουν κοινή ιθαγένεια κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους στο οποίο έχουν την κοινή συνήθη διαμονή τους. Εάν δεν έχουν ούτε κοινή συνήθη διαμονή κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, εφαρμοστέο είναι το κροατικό δίκαιο, εάν ένας από τους δύο είναι Κροάτης υπήκοος. Εάν κανένας από τους υιοθετούντες, αλλά ούτε και ο υιοθετούμενος, δεν είναι υπήκοος της Δημοκρατίας της Κροατίας, εφαρμοστέο δίκαιο είναι το δίκαιο του κράτους του οποίου ο υιοθετούμενος είναι υπήκοος.
Κατ' εξαίρεση, όταν η υιοθεσία στη χώρα καταγωγής του τέκνου δεν έχει ως έννομη συνέπεια τη διακοπή της υφιστάμενης σχέσης μεταξύ του βιολογικού γονέα και του τέκνου, η υιοθεσία μπορεί να μετατραπεί σε υιοθεσία που επιφέρει την εν λόγω έννομη συνέπεια, εάν τα συμβαλλόμενα μέρη, οι οργανισμοί και οι αρμόδιες αρχές, των οποίων η συγκατάθεση ή η άδεια απαιτείται για την υιοθεσία, έχουν δώσει ή πρόκειται να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για τον σκοπό της σύστασης της εν λόγω υιοθεσίας και όταν η εν λόγω υιοθεσία είναι προς το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου.
Εάν η εφαρμογή του αλλοδαπού δικαίου (βάσει των ανωτέρω) είναι αντίθετη προς το υπέρτερο συμφέρον του υιοθετούμενου και εάν ο υιοθετούμενος ή ο υιοθετών ή οι υιοθετούντες έχουν προδήλως στενότερο σύνδεσμο με την Κροατία, τότε εφαρμόζεται το κροατικό δίκαιο.

3.5 Γάμος, ελεύθερη συμβίωση, συγκατοίκηση, άλλες σχέσεις συμβίωσης, διαζύγιο, δικαστικός χωρισμός, υποχρεώσεις διατροφής

3.5.1 Γάμος

Το δίκαιο που διέπει τις προϋποθέσεις σύναψης γάμου στην Κροατία, για κάθε πρόσωπο, είναι το δίκαιο του κράτους του οποίου το εκάστοτε πρόσωπο είναι υπήκοος κατά την ημερομηνία σύναψης του γάμου. Ο γάμος δεν συνάπτεται εάν είναι προδήλως αντίθετος προς τη δημόσια τάξη της Κροατίας.
Το δίκαιο που διέπει τις τυπικές προϋποθέσεις γάμου που συνάπτεται στην Κροατία είναι το κροατικό δίκαιο.
Γάμος που έχει συναφθεί σε αλλοδαπό κράτος αναγνωρίζεται, εάν έχει συναφθεί σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους.

Όταν συνάπτεται γάμος μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου σε αλλοδαπό κράτος, αναγνωρίζεται ως σύμφωνο συμβίωσης, εάν έχει συναφθεί σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους στο οποίο συνάφθηκε.
Το δίκαιο που διέπει το κύρος του γάμου είναι το δίκαιο του τόπου τέλεσης του γάμου.
Το δίκαιο που διέπει το διαζύγιο είναι το δίκαιο που επιλέγεται από τους συζύγους. Οι σύζυγοι μπορούν να επιλέξουν ένα από τα ακόλουθα δίκαια:
1. το δίκαιο του κράτους στο οποίο και οι δύο έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου· ή
2. το δίκαιο του κράτους στο οποίο είχαν την τελευταία κοινή συνήθη διαμονή τους, εάν ένας από αυτούς έχει ακόμη τη συνήθη διαμονή του στο εν λόγω κράτος· ή
3. το δίκαιο του κράτους του οποίου τουλάχιστον ένας από αυτούς είναι υπήκοος κατά τον χρόνο επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου· ή
4. το κροατικό δίκαιο.
Η συμφωνία σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου πρέπει να συνάπτεται γραπτώς. Μπορεί να συναφθεί ή να τροποποιηθεί το αργότερο έως τον χρόνο κίνησης των διαδικασιών του διαζυγίου.
Εάν οι σύζυγοι δεν έχουν επιλέξει εφαρμοστέο δίκαιο (σύμφωνα με το άρθρο 36 του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο), το δίκαιο που διέπει το διαζύγιο είναι:
1. το δίκαιο του κράτους στο οποίο και οι δύο σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο κίνησης των διαδικασιών του διαζυγίου· εναλλακτικά
2. το δίκαιο του κράτους στο οποίο είχαν την τελευταία κοινή συνήθη διαμονή τους, εάν ένας από αυτούς έχει ακόμη τη συνήθη διαμονή του στο εν λόγω κράτος· εναλλακτικά
3. το δίκαιο του κράτους του οποίου και οι δύο είναι υπήκοοι κατά τον χρόνο κίνησης των διαδικασιών του διαζυγίου· εναλλακτικά
4. το κροατικό δίκαιο.

3.5.2 Ελεύθερη συμβίωση, συγκατοίκηση, άλλες σχέσεις συμβίωσης

Το δίκαιο που διέπει τη σύναψη και τη λύση συμφώνου συμβίωσης στην Κροατία, το οποίο καταρτίζεται με την καταχώρισή του στο μητρώο συμφώνων συμβίωσης, είναι το κροατικό δίκαιο.
Σύμφωνο συμβίωσης μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου που συνάπτεται σε άλλο κράτος αναγνωρίζεται στην Κροατία, εάν έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους.
Το δίκαιο που διέπει την κατάρτιση και τη λύση των συμφώνων συμβίωσης είναι το δίκαιο του κράτους με το οποίο το σύμφωνο συμβίωσης είναι ή ήταν — εάν έχει παύσει να ισχύει— στενότερα συνδεδεμένο.

3.5.3 Διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός

Το δίκαιο που διέπει το διαζύγιο είναι το δίκαιο που επιλέγεται από τους συζύγους. Οι σύζυγοι μπορούν να επιλέξουν ένα από τα ακόλουθα δίκαια:
1. το δίκαιο του κράτους στο οποίο και οι δύο σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου· ή
2. το δίκαιο του κράτους στο οποίο είχαν την τελευταία κοινή συνήθη διαμονή τους, εάν ένας από αυτούς έχει ακόμη τη συνήθη διαμονή του στο εν λόγω κράτος· ή
3. το δίκαιο του κράτους του οποίου τουλάχιστον ένας από αυτούς είναι υπήκοος κατά τον χρόνο επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου· ή
4. το κροατικό δίκαιο.
Η συμφωνία σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο πρέπει να συνάπτεται γραπτώς. Μπορεί να συναφθεί ή να τροποποιηθεί το αργότερο έως τον χρόνο κίνησης των διαδικασιών του διαζυγίου.
Εάν οι σύζυγοι δεν έχουν επιλέξει εφαρμοστέο δίκαιο (σύμφωνα με το άρθρο 36 του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο), το δίκαιο που διέπει το διαζύγιο είναι:
1. το δίκαιο του κράτους στο οποίο και οι δύο σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο κίνησης των διαδικασιών του διαζυγίου· εναλλακτικά
2. το δίκαιο του κράτους στο οποίο είχαν την τελευταία κοινή συνήθη διαμονή τους, εάν ένας από αυτούς έχει ακόμη τη συνήθη διαμονή του στο εν λόγω κράτος· εναλλακτικά
3. το δίκαιο του κράτους του οποίου και οι δύο είναι υπήκοοι κατά τον χρόνο κίνησης των διαδικασιών του διαζυγίου· εναλλακτικά
4. το κροατικό δίκαιο.

3.5.4 Υποχρεώσεις διατροφής

Το δίκαιο που διέπει τις υποχρεώσεις διατροφής καθορίζεται από το πρωτόκολλο της Χάγης, της 23ης Νοεμβρίου 2007, σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις υποχρεώσεις διατροφής.

3.6 Περιουσιακές σχέσεις των συζύγων

Το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1103 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

3.7 Διαθήκες και κληρονομική διαδοχή

Το δίκαιο που διέπει την κληρονομική διαδοχή καθορίζεται κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (ΕΕ L 201 της 27.7.2012).
Το εφαρμοστέο δίκαιο στον τύπο διατάξεων τελευταίας βούλησης καθορίζεται σύμφωνα με τη Σύμβαση της Χάγης, της 5ης Οκτωβρίου 1961, για τις συγκρούσεις δικαίων που αφορούν τον τύπο διατάξεων τελευταίας βούλησης.

3.8 Ακίνητη περιουσία

Το δίκαιο που διέπει τα εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων είναι το δίκαιο του τόπου όπου βρίσκεται το επίμαχο ακίνητο.

3.9 Αφερεγγυότητα

Η αφερεγγυότητα ή η πτώχευση ρυθμίζεται κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (αναδιατύπωση).

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/02/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.